

Казки про жадібність

Так світ платить

Так світ платить

Була змія; зайшла під великий камінь, а камінь осівся і привалив її так, що вона відти ніяким способом не могла вийти. Ішов стрілець на полювання, сів на тот камінь відпочивати і вчув, що під каменем щось говорить:

— Хто би мене відси випустив, то би велику нагороду дістав.

Він мав сокиру, пішов, утяв пільги, підважив тот камінь, а під каменем змія велика, з котрої мала робитися язя, він її випустив відти та й гадав собі, що вона справить його на які гроші, як то давно звикли, що опришки ховали. Зачав казати:

— Що ти мені за нагороду даш, що я тебе відси випустив, що ти тут не вгибла?

А вона каже:

— Я тобі таку нагороду дам, що маю тебе з'їсти!

А він каже:

— То так світ платить; кому ти не даш загинути, той тобі не дасть на світі жити. Та жди, — каже, — тут лиш ти та я; та ще є звірина, будемо її кликати, аби нам робила право.

Закликали вовка, розказали, як було; вовк сказав:

— Так світ платить; кому ти не даш загинути, той тобі не дасть на світі жити.

Кликали ведмедя, теж так сказав; кликали більш звірини, теж так казала. А закликали лиса; як прийшов лис, казав до нього стиха:

— Коби мені дав курку, я би тебе оборонив від цієї язі.

А він каже:

— Я би дав і десять, аби мені порадив!

Як прийшов лис, то сказав:

— Я інакше вам право не можу робити, лиш мусите іти на місце, де її випустив.

Пішли вони на те місце. Сказав лис:

— Лізь там та й лягай, най я вижу, як ти там лежала.

Вона залізла і лягла; лис на того кивнув:

— Тручай камінь так, як був!

Той трутив камінь, змію привалив, і лисові файно вклонився і сказав:

— Прийдеш увечері за куркою.

Прийшов додому, розказав жінці, як було.

— Але треба дати лисові курку, що мене від смерті оборонив.

А жінка відмовляє:

— Я би курку не дала!

Лис прийшов та й по подвір'ї шукає, де та курка зладжена. Але скликав собі більш лисів на празник до тої курки. Тоті були на боці, а той пішов ід хаті. Уздрів чоловік лиса та й каже до жінки:

— Жінко, треба винести йому ту курку!

Вона каже:

— Як маєш свою, то винеси, а я свою не дам! Я тобі кажу, аби ти взяв рушницю та аби того лиса вбив!

Він послухав жінки, взяв рушницю, стрілив у лиса і лиса вбив! Лис як здихав, то тогді зарів та й сказав:

— Добра то є пословиця, що кому ти не даш загинути, той тобі не дасть на світі жити.

Решта лисів як учула, так набігла і того стрільця коло хати роз'їла. Через курку, що жінка не хотіла дати, то погіб і лис, і стрілець.